

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Volvminibvs Comprehensvs
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. VI. Quid de D. Thoma?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

DISPUTATIO SECUNDA

24

S. VI.

A

S. VII.

Quid de D. Thoma?

Augustini vestigia fecutus est fidelissimus ejus Discipulus D. Thomas, & gratuitam prædestinorum electionem ad gloriam ita expresse docuit, ut de ejus mente dubitare, sit in media veluti luce cœcutire. Nam S. Doctor hic art. 5. ad 3. ait: *Quare hos elegit ad gloriam, & illos reprobavit, non habet rationem nisi divinam voluntatem: quod falsum esset, si electio prædestinorum ad gloriam supponeret præscientiam meritotum.* Et articulo præcedenti doceat electionem prædestinatum ad gloriam, non origi-
nariam in Deo ex bonitate prædestinati, sed causata in illo necessariam bonitatem ad gloriam consecutionem. At bonitas necessaria ad illius consecutionem sunt merita: Ergo secundum D. Thomam, illa non supponuntur ad electionem ad gloriam, sed causantur originaliter per illam. Item quælt. 6. de verit. art. 2. hic habet: *Quod Deus vult alii dare gratiam & gloriam, hoc ex mera liberalitate procedit.* Et art. 6. *Præscientia* (inquit) meritorum vel propiorum vel aliorum, non est causa prædestinationis. Et in cap. 9. Epist. ad Romanos, lecit 3. Non potest esse quod merita consequentia gratiam sint ratio misericordie aut prædestinationis, sed sola Dei voluntas secundum quam misericordier aliquos liberas. Denique super cap. 1. Epist. ad Ephes. expouens hæc verba Apostoli: *en quo etiam nos forte vocati sumus, prædestinatis secundum propositum ejus qui operatur omnia secundum consilium voluntatis sua,* hac scribit: Ponit Apostolus voluntariam Dei prædestinationem, cuius quidem prædestinationis ratio non sunt merita nostra, sed mera Dei voluntas: propter quod subiit secundum propositum eius. Et certè, si Rex in editiis, legibus, & ordinationibus suis, pro ratione suam profert voluntatem, hæcque in litteris, ac diplomatis regis, communiter inscribitur clausula, *Cartel est nostre bona placitum.* Multo magis Deus, Rex regum, & supremus omnium dominus, suum unum beneplacitum, siveque voluntatis æquitatem, pro ratione unica suorum omnium operum habere, & palam profici poterit.

Dices, D. Thomas 3. p. qu. 1. art. 3. ad 4. ait: *Prædestination supponit præscientiam futurorum:* Ergo ex D. Thoma illa non est purè gratuita, sed depe-
dens à prævisione meritorum.

Sed nego Consequentiam, nam D. Thomas ibi loquitur de prædestinatione Christi, quam docet supponere præscientiam futurorum: id est peccati originalis, & peccatorum actualium, quæ in illo ut in radice continentur, & ab illa dependere in genere causa materialis. Unde acutè ibidem observat Cajetanus, futura esse in dupli-
citate; quædam enim constituntur per ipsam prædestinationem, & sunt effectus illius, & horum præscientia non præsupponitur ad prædestinationem. Alia vero sunt futura, quæ non constituuntur per ipsam prædestinationem, sed ad eam præsupponuntur, tanquam subiectum, sicut natura præsupponitur ad ordinem gratiæ, eo quod gratia perficiat naturam & subiectum in illa; & hoc modo præscientia peccati originalis futuri præsupponitur in Deo ad prædestinationem Christi, tanquam morbus naturæ, ad quem sanandum cœlestis medicus venit.

Ratio fundamentalis nostræ conclusionis. Rmitur ex D. Thoma locis citatis, & potest breviter sic proponi. Qui ordinatè vult, potest vult finem, quam media ad haec: Sed Deus ordinatè vult: Ergo prius vult finem quam media ad illum: Atqui gloria est finis, & merita sunt media ad illum conducentia: Ergo prius vult gloriam quam merita, & consequenter electio ad gloriam non potest esse ex prævisione meritorum. Fundatur hæc ratio in hoc principio quod 3. Ethic. cap. 8. & alibi sepiissime tradidit aristoteles: videlicet: *Finem prius esse volitum ab egente, quam media ad illum.* Ex quo benc infertur, quod Deus prius in signo rationis voluit electiborum virtutem, nullis præsuppositis meritis, & postmodum determinavit media, scilicet merita, per quæ ad vitam æternam pervenirent.

Mirum est quantum hoc argumentum ro-
queat Adversarios: unde ut ab illo se expediat in omne latus se vertunt. In primis occurrit Molina dicens Majorem argumentum solum vere esse in his qui distinctis aribus voluntatem & media: non autem in Deo, qui unico simplici-
mo actu utrumque attingit.

Sed hæc solutio communiter rejicitur: qui-
licet Theologion non admittant inter actus divini intellectus aut voluntatis aliquam prioritatem realem, admittunt tamen prioritatem, sicut & distinctionem virtualem, aut rationis ran-
gimatæ, per ordinem ad diversa objecta matem-
lia ad quæ terminantur. Sic Scientia simplici-
tate intelligitur prius in Deo concipiatur, quam scientia utilitatis: quia prius concipiuntur res substat possibilis, quam existentes vel futuritatis. Sic prædestinatione Christi dicitur esse prior prædestinatione Angelorum & hominum, quia loqui electi sunt in ipso, ut dicitur ad Ephes. Cùm ergo finis sit ratio volendi & eligendi me-
dia, & ipsa media sint volita properfinem, ne-
gari non potest in Deo prioritas quædam virtutis, & secundum rationem cum fundamento in te, inter intentionem finis & electionem me-
diorum.

Secundò responderet Vasquez, Majorem esse veram respectu illius qui sibi vult & intendit-
nem, non autem in eo qui vult finem alterius:
de cùm Deus non sibi, sed nobis vult gloriam, non sequitur illam esse volitam & intentam à Deo, antecedenter ad prævisionem merito-
rum.

Sed hæc etiam responsio minime infringit
rationem D. Thomæ: quod enim finis intendit-
ur sibi vel alteri, parum refert, dummodo inten-
tio volendi & appetendi media ad ejus confe-
ctionem necessaria: unde cùm gloria prædestina-
tis volita, habeat rationem finis, & consequen-
tis ratio illis volendi gratiam & merita, & om-
nia alia media ex divina dispensatione ad ejus confe-
ctionem necessaria, illa prius debet esse
volita & intenta à Deo, quam merita.

Confirmatur: Sive enim quis intendat sibi finem, vel alteri, semper electio mediorum debet regulari à prudentia: Sed non potest per electio-
nem à prudentia, nisi ex expressa & formali
inten-